

Tárgytematika

Összehasonlító gazdaságtan

NGM_VG003_1

Tárgyfelelős neve: dr. Somogyi Ferenc

Félév: 2012/13/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 2/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A hallgató ismerje meg az egyes országokban konkrétan működő, vagy korábban hosszabb ideig működött gazdasági rendszerek logikáját, legfontosabb intézményeit, belső ellentmondásait, válságát, illetve az egyik rendszerről a másik rendszerre való átmenet okait. A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a társadalmi-gazdasági rendszerek tipizálásával, a gazdasági rendszerek legfontosabb intézményeivel, a gazdaság alapvető koordinációs mechanizmusaival, valamint a modern gazdasági rendszerek fejlődési szakaszaival, belső ellentmondásaival, válságaival, transzformációival.

TANTÁRGY TARTALMA

Előadások heti bontásban:

1. Az összehasonlító közgazdaságtan helye a közgazdaságtudományok rendszerében, az összehasonlító közgazdaságtan és a közgazdaságtan többi ágának viszonya, kapcsolata és eltérő sajátossága.
2. Társadalmi rendszerek tipizálása. A gazdaság legfontosabb intézményei, tulajdon, pénz, koordinációs mechanizmusok.
3. Akapitalizmus lényege, fejlődésének fő szakaszai. Prekapitalizmus, első vállalkozási formák. A családi vállalkozások kora, a társaságok kora, az állami szektor kialakulása és térnyerése a modern piacgazdaságokban.
4. A vegyes típusú koordinációs mechanizmus altípusai, a piac által, az állam által, vezérelt és a neokorporatív gazdaság. A korai iparosítás modellje, követők, lemaradók, késői iparosítók és az állami beavatkozás.
5. Állami szabályozás a modern vegyes gazdaságokban.
6. Aköltségvetési redisztribúció és a jóléti állam típusának kialakulása. A növekvő jövedelemkülönbségek csökkentése és a piaci kudarcok kezelése a jóléti államokban.
7. Ajóléti állam válsága, infláció, stagfláció, neoliberális gazdaságszervezői alapelvek térhódítása, az állami tulajdon lebontása és a gondoskodó államot ért kritikák.
8. Aszocializmus klasszikus rendszere: a szovjet modell az 1920-as évek végétől, illetve a kelet-európai rendszerek 1947/48-tól az 1960-as évek közepéig.
9. Adirekt típusú tervutasításból fakadó anomáliák.
10. Aszocializmus általános jellemvonásai, a politika és az egyéb szférák viszonya, pártállam, demokratikus centralizmus, túllálmósítás.
11. Árak, bérek, pénz és piac a szocialista gazdaságokban. A hiány, mint a szocialista gazdasági rendszerek egyik alapvető jellemző vonása.
12. Gazdasági reformok a szocializmusban Csehszlovákia, Magyarország, Jugoszlávia és Lengyelország példája alapján.
13. Akínai kísérlet: piacgazdaság politikai demokrácia és pluralizmus nélkül.
14. Akelet-európai szocialista rendszerek összeomlása és áttérés a piacgazdaságra.
15. Aglobális kapitalizmus a kétpólusú világ megszűnése után.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Szóbeli vizsga

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező irodalom:

Bara Zoltán – Szabó Katalin: Gazdasági rendszerek, országok, intézmények. Bevezetés az összehasonlító gazdaságtanba. Budapest, Aula Kiadó 2001.

Gardner, Steafan: Comparitve Economic

Ajánlott irodalom:

Honvári János: Európa gazdaságtörténete. Győr, 2006. 4-5-6. fejezet

Kornai János: A szocialista rendszer. HVB Rt. Kiadó, Budapest 1993.

Hayek, F.: Piac és szabadság. Budapest, KJK 1995.

Schumpeter, J: A gazdasági fejlődés elmélete. Budapest, KJK 1981 Systems. Barnes&Noble 1998